Bijlage 3: overzicht reserves

Algemene reserve:

Naam reserve	Algemene reserve
Doel	Enerzijds als weerstandsvermogen van de gemeente, bedoeld om minimaal de risico's te kunnen opvangen en het niet bestemde rekeningresultaat mee te verrekenen. Een surplus is vrij te besteden ten behoeve van incidentele lasten. Anderzijds als verrekeningsmechanisme van incidentele baten en lasten om zo het structurele begrotingssaldo inzichtelijk te hebben.
Plafond	n.v.t.
Bodem	€ 15 miljoen (nota weerstandsvermogen 2025-2028)
Maximale looptijd	n.v.t.
Voeding	Jaarrekeningresultaat en incidentele baten.
Bestedingsplan	n.v.t.
Overig	De algemene reserve bestaat uit een vrij besteedbaar deel en een beklemd deel. Dit beklemde deel bedraagt tenminste € 15 miljoen, of meer als gevolg van de gekwantificeerde risicoberekening bij een weerstandsratio tussen de 1,0 en 1,4 conform de nota weerstandsvermogen 2025-2028.

Specifieke bestemmingsreserves:

Naam reserve	Frictiekosten concern
Doel	De reserve dient ter dekking van (eenmalige) frictiekosten door organisatieveranderingen.
Plafond	€ 1,0 miljoen
Bodem	0
Startjaar	< 2018
Maximale looptijd	Tot en met 2028
Voeding	N.B.
Bestedingsplan	n.v.t. dekking voor incidentele kosten
Overig	De reserve Frictiekosten concern wordt gebruikt om incidentele personeel gerelateerde kosten af te dekken. Frictiekosten zijn de kosten die gemoeid zijn met het oplossen van personele vraagstukken als gevolg van bezuinigingen, de kosten gemoeid met de verandering die nodig is om bezuinigingen te realiseren en de kosten gemoeid met het oplossen van personele vraagstukken.

Naam reserve	Projecten uit eigen middelen
Doel	Er worden diverse projecten uitgevoerd die niet op de staat van investeringen terechtkomen omdat deze uit eenmalige middelen worden gefinancierd en/of uit subsidies en bijdragen van derden worden gedekt. Nog niet bestede gemeentelijke

	middelen per ultimo boekjaar worden ten gunste van deze reserve gebracht en in het volgende boekjaar weer beschikbaar gesteld voor de betreffende projecten.
Plafond	n.v.t.
Bodem	0
Startjaar	< 2018
Maximale looptijd	n.v.t
Voeding	n.v.t
Bestedingsplan	n.v.t., bestemd voor overheveling middelen naar volgend jaar
Overig	

Naam reserve	**Organisatieontwikkeling**
Doel	De middelen zijn bedoeld voor de organisatie brede inzet op cultuur en gedrag en voor management development. Met als doel het bevorderen van effectief en efficiënter werken op een fijnere plek, met een ondersteunende structuur en aandacht voor de mens die bijdraagt aan een betere dienstverlening vanuit een gezonde financiële organisatie.
Plafond	€ 0,975 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Tot en met 2027
Voeding	eenmalig
Bestedingsplan	De middelen worden gelijkmatig over een periode van 3 jaar ingezet. Het budget wordt ingezet voor organisatiebrede ontwikkeltrajecten op voor gedrag, cultuur en liedinggeven/leiderschap. Incidentele kosten die hiervoor worden gemaakt worden uit deze bestemmingsreserve bekostigd.
Overig	Zorgen voor realisatie, sturing en grip op de organisatieontwikkeling, het bedrag wat daarvoor nodig is en zorgdragen voor voldoende borging.

Naam reserve	**Afschrijvingskosten investeringen**
Doel	Dekking genereren voor de afschrijvingskosten van (toekomstige) investeringsprojecten binnen de gemeente. Door incidentele middelen in een bestemmingsreserve te zetten worden daarmee structurele kosten voor afschrijvingen bespaard.
Plafond	Gelijk aan de omvang investeringen bij start afschrijvingen
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Gelijk aan de afschrijvingstermijn van de investering
Voeding	Algemene reserve
Bestedingsplan	Investeringsprojecten waarvan de afschrijvingslasten uit deze reserve worden betaald worden voorgelegd aan de raad. Dit kan via een P&C-product of via apart raadsvoorstel. Per investering wordt een separate bestemmingsreserve ingesteld.
Overig	De rente dient wel uit de exploitatiebegroting te worden gefinancierd.

Naam reserve	Versnelling woningbouw
Doel	De middelen zijn bedoeld om de woningbouw tijdelijk te versnellen.
Plafond	€ 5 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Tot en met 2029
Voeding	Algemene reserve
Bestedingsplan	Te maken kosten voor het versnellen van de woningbouw in de gemeente, zoals inhuur en het maken van plannen
Overig	

Naam reserve	Olympische Spelen 2030
Doel	Bijdrage in het kader van de Olympische Spelen 2030 in Frankrijk, wanneer het schaatsonderdeel in Thialf wordt gehouden.
Plafond	€ 1,25 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Tot en met 2030
Voeding	Algemene reserve
Bestedingsplan	Te maken kosten in het kader van de Olympische Spelen 2030 in Frankrijk. Frankrijk heeft geen permanente locatie waar het lange baanschaatsen kan worden gehouden. Er bestaat een kans dat hiervoor Thialf als locatie voor in aanmerking komt. Wanneer dat het geval is, dan is er budget nodig voor het organiseren hiervan.
Overig	Bij niet toekennen van Thialf als schaatslocatie voor de Olympische Spelen 2030, zal het bedrag worden toegevoegd aan de algemene reserve en zal deze bestemmingsreserve komen te vervallen.

Naam reserve	Baggeren
Doel	Het bereikbaar houden van diverse waterwegen en zorgen voor voldoende waterberging en afvoer.
Plafond	n.v.t.
Bodem	0
Startjaar	< 2018
Maximale looptijd	2027
Voeding	Algemene reserve
Bestedingsplan	-
Overig	-

Naam reserve	Mobiliteitsfonds
Doel	Bij het realiseren van nieuwe ruimtelijke plannen of bij wijzigingen van functies is het van belang dat er voldoende

	parkeerruimte voor auto's is in de openbare ruimte. Dit is van belang om de bereikbaarheid, de leefbaarheid en economische vitaliteit van onze gemeente te waarborgen.
Plafond	n.v.t.
Bodem	0
Startjaar	2020
Maximale looptijd	Tot en met 2029
Voeding	Afkoop parkeernorm
Bestedingsplan	**Nog in te vullen.**
Overig	Wanneer bij plannen onvoldoende parkeerruimte wordt geregeld is een afdracht aan het mobiliteitsfonds vereist.

Naam reserve	**Sociale huur**
Doel	Het zorgen voor een voldoende aandeel sociale huurwoningen in de gemeente conform gemeentelijk beleid (woonvisie) en landelijke wetgeving en het financiële draagvlak groter maken.
Plafond	€ 1,0 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Tot en met 2028
Voeding	Uit de Realisatiestimulans van het Rijk en bijdragen uit projecten waarbij de afgesproken norm niet is gerealiseerd.
Bestedingsplan	De bestemmingsreserve sociale huur wordt ingezet bij woningbouwprojecten die minder dan 30% sociale huur bevatten. Deze projecten moeten financieel bijdragen aan de vulling van de reserve (door middel van kostenverhaal bij de anterieure overeenkomst) en projecten die meer dan 30% sociale huur bevatten, putten uit deze reserve. Beide situaties kunnen zich in principe zowel bij gemeentelijke grondexploitaties als die van derden voordoen.
Overig	

Naam reserve	**WGA eigenrisicodrager**
Doel	De middelen zijn bedoeld om risico's van het eigenrisicodragerschap arbeidsongeschiktheid (WGA-uitkering) op te vangen.
Plafond	€ 1,0 miljoen
Bodem	€ 0,2 miljoen
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Tot en met 2029
Voeding	Via exploitatie met € 200.000 per jaar van 2025 tot en met 2029 (0.4 overhead)
Bestedingsplan	n.v.t.
Overige informatie	De gemeente heeft de verzekering voor de Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten Eigen Risicodrager (WGA ERD) beëindigd. Dat betekent dat we geen premie meer betalen voor de werkhervattingskas, maar dat we de WGA-uitkeringslasten en de reïntegratiekosten uit eigen zak betalen. Daarvoor is het nodig een robuuste reserve in te richten. De premielasten van de opgezegde verzekering gebruiken we gedurende 5 jaar om de reserve te vullen.

Naam reserve	*Museale opstelling Friese droom*
Doel	Deze bestemmingsreserve is bestemd voor de museale opstelling de Friese Droom. Deze wordt beschikbaar gesteld wanneer er een intentieverklaring voor het Cultuurkwartier is getekend en een door de participanten gedragen plan op hoofdlijnen ter informatie is gepresenteerd aan de raad.
Plafond	€ 0,3 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Tot en met 2028
Voeding	Algemene reserve
Bestedingsplan	De middelen worden beschikbaar gesteld voor de museale opstelling wanneer er een intentieverklaring voor het Cultuurkwartier is getekend en een door de participanten gedragen plan op hoofdlijnen ter informatie is gepresenteerd aan de raad.
Overige informatie	

Naam reserve	*HVS Cultuurhuis*
Doel	De bestemmingsreserve wordt gevormd vanuit de winst op de verkoop van de panden aan het van Harenspad en het Gemeenteplein. Hieruit worden de kapitaallasten van de verbouwing van de Heerenveense School gedekt.
Plafond	De winst op de verkoop van de van de panden Gemeenteplein 79 en Harenspad 50-52
Bodem	0
Startjaar	2025
Maximale looptijd	Gelijk aan de afschrijvingstermijn van de investering
Voeding	Bij verkoop van de panden wordt de bestemmingsreserve gevuld
Bestedingsplan	n.v.t., dekking voor de kapitaalasten van de verbouwing van de Heerenveense School
Overige informatie	De bestemmingsreserve is onderdeel van de financiering van het cultuurkwartier en en rond de Heerenveense school.

Dekkingsreserves:

Naam reserve	Centrumvisie Heerenveen
Doel	Aan- en verkoop van de supermarkt en herontwikkelingen
Plafond	€ 1,865 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2024
Maximale looptijd	Tot en met 2029
Voeding	Algemene reserve (via exploitatie)
Bestedingsplan	**Nog in te vullen.**
Overig	Dekking verschil aankoop- en verkoop supermarkt en deze benutten voor de herontwikkelingen in het centrum van Heerenveen.

Naam reserve	Energiefonds
Doel	Duurzame doelen en wensen realiseren
Plafond	n.v.t.

Bodem	0
Startjaar	2023
Maximale looptijd	Tot en met 2029
Voeding	Jaarlijkse bijdrage zonneparken
Bestedingsplan	**Nog in te vullen.**
Overig	Voor de zonneparken in de onze gemeente wordt een jaarlijkse bijdrage tijdens de exploitatie gevraagd voor het Energiefonds. Met deze bijdragen kunnen diverse activiteiten op het gebied van duurzaamheid worden ontwikkeld.

Egalisatiereserves:

Naam reserve	**Leegstand Kompenije/MFG Jubbega**
Doel	De reserve is ingesteld in 2008 ter dekking van de gemeentelijke bijdrage in de toegenomen jaarlijkse exploitatie voor scholen, bibliotheek en Caleidoscoop.
Plafond	n.v.t.
Bodem	0
Maximale looptijd	De raad heeft op 5 maart 2026 besloten om deze reserve met terugwerkende kracht op te heffen per 1-1-2026
Voeding	Eenmalig
Overig	

Naam reserve	**Afwaardering grond Zonnepark KNO**
Doel	Opvangen waardeverschil afwaardering naar agrarische waarde ten opzichte van Zonneparkwaarde.
Plafond	n.v.t.
Bodem	0
Startjaar	2024
Maximale looptijd	Einde erfpachtovereenkomst.
Bestedingsplan	n.v.t.
Voeding	eenmalig
Bestedingsplan	n.v.t.
Overig	Deze reserve is ingesteld in 2024. Bouwrijpe grond voor de aanleg van een zonnepark is overgedragen vanuit de grondexploitatie tegen een waarde van € 3.407.500. Dit is de getaxeerde waarde voor de bestemming zonnepark. Na 30 jaar ontruimt de erfpachter het in erfpacht uitgegeven perceel en vervalt de grond aan de ge meente en heeft het weer een agrarische waarde. De agrarische waarde is lager dan de Zonneparkwaarde van nu. Door nu jaarlijks te storten in een bestemmingsreserve 'Afwaardering grond zonnepark KNO' wordt een bestemmingsreserve gevormd voor de afwaardering van de grond over 30 jaar. 3-jaarlijks wordt de storting herzien, omdat de agrarische waarde van gronden kan wijzigen (positief en negatief). Deze mutatie wordt dan verwerkt in de bestemmingsreserve.

Nieuw bij themarekening 2025:

Naam reserve	Bestemmingsreserve Jeugd
Doel	Het doel van de bestemmingsreserve jeugd is om de gemeente financieel en inhoudelijk in staat te stellen de transformatie van de jeugdzorg te realiseren, in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd en het lokale uitvoeringsplan Opvoeden en Opgroeien. Het ondersteunen en versnellen van de beweging naar de voorkant van het jeugdstelsel: eerder, lichter, dichterbij huis hulp bieden, zodat zwaardere en duurdere specialistische jeugdhulp minder vaak nodig is.
Plafond	€ 4,2 miljoen
Bodem	0
Startjaar	2026
Maximale looptijd	Tot en met 2029
Voeding	eenmalig
Bestedingsplan	Bij de themarekening 2025 is bij de vorming van deze reserve een uitgebreid bestedingsplan voorgelegd. De bestemmingsreserve wordt ingezet om: Pilots te financieren (incidenteel en tijdelijk) gericht op: • Praktijkondersteuner Jeugd (POH-jeugd) • Niet Specialistische Jeugdhulp (NSJH) • Schoolconsulenten in primair, voortgezet en middelbaar onderwijs Nieuwe werkwijzen te ontwikkelen, testen en evalueren voordat wordt besloten over structurele inbedding. Tijd en ruimte te creëren voor duurzame verandering, met een meerjarige looptijd (4 jaar), passend bij de complexiteit van stelseltransformatie.
Overig	Een bestemmingsreserve is nodig omdat: • De reguliere jeugd-budgetten vooral zijn bedoeld voor lopende en stijgende kosten van specialistische jeugdhulp, en nauwelijks ruimte bieden voor innovatie of transformatie. • De rijksmiddelen (o.a. Hervormingsagenda, compensaties) incidenteel van aard zijn en daarom niet structureel kunnen worden ingezet. • Met een bestemmingsreserve middelen gericht, tijdelijk en gecontroleerd kunnen worden ingezet voor transformatiedoelen. Met de inzet van de bestemmingsreserve streeft de gemeente naar: • Meer vroegtijdige en laagdrempelige ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen; • Minder instroom in specialistische jeugdhulp; • Betere samenwerking tussen onderwijs, zorg en ouders;

	• Structurele beheersing van de jeugdhulpkosten op de langere termijn.